

Sygn. akt I UK 192/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Zbigniew Korzeniowski

Protokolant Anna Matura

w sprawie z odwołania P.R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.

o uregulowanie należności składkowych,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu

1 października 2019 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

1. oddala skargę kasacyjną;

2. zasądza od ubezpieczonego P.R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. , wyrokiem z 15 lutego 2017 r., oddalił odwołanie P.R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z 26 września 2016 r.,

którą określono wysokość należności P.R. z tytułu zaległych składek od obowiązkowych ubezpieczeń społecznych związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od lutego 2012 r. do lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że P.R. od 1 czerwca 1997 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „A.”. Działalność ta została zawieszona, a następnie odwołujący się podjął ją ponownie, jednak nie zgłosił się do ubezpieczeń społecznych. Wysokość zadłużenia składkowego została wyliczona przez organ rentowy z urzędu w związku z niedopełnieniem ustawowego obowiązku złożenia deklaracji rozliczeniowych za okres od lutego 2012 r. do lutego 2016 r., gdyż odwołujący się – mimo powiadomienia go o wszczęciu przez organ rentowy postępowania i pouczenia o możliwości czynnego uczestniczenia w nim – nie złożył dowodów ani prawidłowych dokumentów ubezpieczeniowych. Odwołujący się nabył uprawnienia do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, poczynając od 1 września 2011 r. do 31 stycznia 2021 r. Nie przedłożył organowi rentowemu decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców.

W oparciu o tak ustalony, bezsporny stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione. Powołując się na treść art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 34 ze zm., dalej: ustawa systemowa), Sąd Okręgowy podkreślił, że osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 18a, i 22 ustawy systemowej, mające ustalone prawo do emerytury lub renty, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 6 ust. 1 tej ustawy wymienia osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Są to m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Przepis art. 8 ustawy systemowej zawiera definicję poszczególnych kategorii ubezpieczonych; stosownie do ust. 6 tego przepisu za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, twórcę i artystę, osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu itd.

Zgodnie z art. 8 ust. 7 ustawy systemowej za twórcę, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, uważa się osobę, która tworzy dzieła w zakresie architektury,

architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej, sztuk plastycznych, muzyki, fotografii itd., będące przedmiotem prawa autorskiego. Według ust. 9 uznanie działalności za twórczą i ustalenie daty jej rozpoczęcia następuje w formie decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającej przy ministrze właściwym do spraw kultury. Odwołujący się nie jest twórcą w powyższym rozumieniu i jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, mimo pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, nadal podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł odwołujący się, zarzucając naruszenie prawa materialnego: art. 9 ust. 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 2 i ust. 7 oraz art. 8 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz naruszenie przepisów postępowania: art. 233 § 1 k.p.c.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, uwzględnienie odwołania i ustalenie, że odwołujący się nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2012 r. do lutego 2016 r. w kwocie 23.937,99 zł z odsetkami w kwocie 3.937,00 zł, oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz apelującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, wyrokiem z 26 stycznia 2018 r., oddalił apelację.

Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawną Sądu Okręgowego. Podkreślił, że uznanie działalności pozarolniczej za działalność twórczą lub artystyczną i ustalenie daty jej rozpoczęcia nie następuje automatycznie, lecz w formie decyzji wydanej przez Komisję do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, która działa przy ministrze właściwym do spraw kultury. Komisja wydaje decyzję na wniosek osoby zainteresowanej na podstawie dokumentów potwierdzających czas trwania i charakter działalności twórczej bądź artystycznej, wykonywanej na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, a także katalogów z wystaw, recenzji, przyznanych nagród i wyróżnień oraz dyplomu ukończenia szkoły artystycznej odpowiedniego typu lub szkoły wyższej na kierunku odpowiednim do wykonywanej działalności twórczej lub artystycznej albo zaświadczenia wydanego przez właściwe stowarzyszenie zrzeszające twórców lub artystów o nabyciu w drodze praktyki umiejętności zawodowych. Od decyzji tej Komisji osobie

zainteresowanej przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia decyzji. Osoby prowadzące działalność twórczą lub artystyczną są zobowiązane zgłosić się do ubezpieczeń społecznych w ciągu 7 dni od dnia otrzymania decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, ustalającej datę rozpoczęcia wykonywania działalności twórczej lub artystycznej. Opłacają oni składki na zasadach przewidzianych w art. 47 ust. 1a ustawy systemowej.

W okolicznościach obecnej sprawy nie ulega wątpliwości, że odwołujący się nie zgłosił do ubezpieczeń społecznych swojej działalności jako działalności twórczej lub artystycznej i nie posiada decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców o uznaniu jego działalności za twórczą lub artystyczną.

Sąd Apelacyjny zgodził się z poglądem, że decyzja Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców ma charakter deklaratoryjny, gdyż jedynie potwierdza fakt wykonywania przez daną osobę działalności twórczej i ustala datę rozpoczęcia tej działalności. Decyzja ta nie jest także zezwoleniem na wykonywanie działalności twórczej (artystycznej). Jednak w ustalonych okolicznościach Sąd Okręgowy nie miał żadnej potrzeby ustalania, czy prowadzona przez odwołującego się działalność ma faktycznie charakter działalności twórczej (artystycznej).

Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego sprowadzające się do uznania, że odwołujący się jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, mimo pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, podlegał w spornym okresie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Z tego też względu do odwołującego się nie może być zastosowany art. 9 ust. 5 ustawy systemowej.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł P.R., zaskarżając wyrok ten w całości.

Skargę oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego: 1) art. 9 ust. 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 2 oraz ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) przez błędne przyjęcie, że P.R. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a w konsekwencji był obowiązany do składania deklaracji rozliczeniowych, a także uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne

w okresie od lutego 2012 r. do lutego 2016 r., mimo że pobierał wówczas rentę z tytułu niezdolności do pracy i wykonywał działalność twórczą, a także podlegającą pod kwalifikację wolnego zawodu w rozumieniu ustawy systemowej; 2) art. 8 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji uznanie, że decyzja Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców ma charakter konstytutywny i stanowi przesłankę uznania, iż działalność ma charakter działalności twórczej w rozumieniu ustawy systemowej.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...), względnie o uchylenie także wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi równorzędnemu oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania według norm przepisanych; ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez ustalenie, że odwołujący się nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2012 r. do lutego 2016 r. w kwocie 23.937,99 zł z odsetkami w kwocie 3.937,00 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma usprawiedliwionych podstaw i z tej przyczyny została oddalona.

Rozważania należy poprzedzić przypomnieniem przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm., dalej: ustawa systemowa) mających zastosowanie w rozpoznawanej sprawie.

Według art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Z kolei według art. 8 ust. 6 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się, między innymi: 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, 2) twórcę i artystę; 3) osobę prowadzącą

działalność w zakresie wolnego zawodu: a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych; 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Odwołujący się twierdził w toku postępowania przed sądami powszechnymi, że należy go traktować jako twórcę lub artystę, w skardze kasacyjnej używa dodatkowego argumentu, że ewentualnie należy go uznać za osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu. W związku z tym należy przypomnieć, że odwołujący się prowadził w okresie od lutego 2012 r. do lutego 2016 r. zakład kamieniarski, zajmując się między innymi wykonywaniem nagrobków na zamówienia klientów.

W związku z tymi twierdzeniami odwołującego się należy zauważyć, że według art. 8 ust. 7 ustawy systemowej za twórcę, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, uważa się osobę, która tworzy dzieła w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej, sztuk plastycznych, muzyki, fotografiki, twórczości audiowizualnej, choreografii i lutnictwa artystycznego oraz sztuki ludowej, będące przedmiotem prawa autorskiego. Według art. 8 ust. 8 tej ustawy za artystę, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, uważa się osobę wykonującą zarobkowo działalność artystyczną w dziedzinie sztuki aktorskiej i estradowej, reżyserii teatralnej i estradowej, sztuki tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki, instrumentalistyki, kostiumografii, scenografii, a także w dziedzinie produkcji audiowizualnej reżyserów, scenarzystów, operatorów obrazu i dźwięku, montażyстів i kaskaderów.

Nie ulega wątpliwości, że działalność pozarolnicza polegająca na wykonywaniu nagrobków i pomników na groby może być pod pewnymi warunkami traktowana jako działalność twórcza. Prace kamieniarskie, których przedmiotem jest wykonywanie nagrobków, pomników na groby, drobnych elementów architektury krajobrazu, mogą być uznane za działalność twórczą w rozumieniu art. 8 ust. 7 ustawy systemowej. Nie są natomiast działalnością artystyczną w rozumieniu art. 8 ust. 8 tej ustawy.

Samo wykonywanie działalności twórczej lub artystycznej nie wystarcza jednak do powstania obowiązku ubezpieczenia społecznego z tego tytułu. Prowadzona przez zainteresowanego działalność musi zostać uznana za działalność twórczą lub artystyczną i dopiero wtedy stanowi tytuł do objęcia ubezpieczeniem społecznym. Uznanie takie następuje w formie decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającej przy ministrze właściwym do spraw kultury (obecnie jest to Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Dopiero po uzyskaniu decyzji Komisji stwierdzającej, że prowadzona działalność ma charakter twórczy lub artystyczny, osoba wykonująca tę działalność może zgłosić się do ubezpieczeń społecznych z tego właśnie tytułu.

O tym, czy działalność pozarolnicza może być uznana za działalność twórczą, nie decyduje organ rentowy. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 9 ustawy systemowej, uznanie działalności za twórczą lub artystyczną i ustalenie daty jej rozpoczęcia następuje w formie decyzji Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającej przy ministrze właściwym do spraw kultury. Minister właściwy do spraw kultury w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego powołuje, w drodze rozporządzenia, Komisję oraz szczegółowo określa jej zadania, a także skład i tryb działania (art. 8 ust. 10 tej ustawy). Na podstawie upoważnienia ustawowego z art. 8 ust. 10 ustawy systemowej zostało wydane rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie powołania Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców oraz szczegółowego określenia jej zadań, składu i trybu działania (Dz.U. z 1999 r., Nr 27, poz. 250).

Zadaniem Komisji jest uznawanie działalności za twórczą lub artystyczną i ustalanie daty jej rozpoczęcia (§ 2 ust. 1 rozporządzenia). Komisja wydaje decyzje na podstawie dokumentów potwierdzających czas trwania i charakter działalności twórczej bądź artystycznej, wykonywanej na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, a także katalogów z wystaw, recenzji, przyznanych nagród i wyróżnień oraz: 1) dyplomu ukończenia szkoły artystycznej odpowiedniego typu lub szkoły wyższej na kierunku odpowiednim do wykonywanej działalności twórczej lub artystycznej albo 2) wydanego przez właściwe stowarzyszenie zrzeszające twórców lub artystów zaświadczenia o nabyciu w drodze praktyki

umiejętności zawodowych (§ 2 ust. 2 rozporządzenia). Komisja podejmuje działanie na wniosek osoby zainteresowanej (§ 4 rozporządzenia). Od decyzji Komisji osobie zainteresowanej przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Sztuki (obecnie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia decyzji (§ 8 rozporządzenia). Od decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Jak wynika z przytoczonych przepisów rozporządzenia z dnia 9 marca 1999 r. Komisja do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców na wniosek zainteresowanej osoby wydaje decyzję, w której uznaje określoną działalność za twórczą lub artystyczną oraz ustala datę jej rozpoczęcia. Decyzja jest wydawana na podstawie odpowiednich dokumentów potwierdzających czas trwania i charakter działalności twórczej bądź artystycznej. Postępowanie przed Komisją jest właściwym miejscem do wykazywania przez zainteresowanego, że jego działalność ma charakter działalności twórczej. Nie może o tym decydować organ rentowy, który nie ma odpowiednich kompetencji ani instrumentów do dokonania oceny czy określona działalność zawodowa ma charakter działalności twórczej. W skład Komisji wchodzi, między innymi, przedstawiciele właściwych stowarzyszeń zrzeszających twórców lub artystów, którzy są kompetentni do oceny charakteru działalności zgłaszanej przez zainteresowanego jako działalność twórcza. Skoro charakteru działalności ubezpieczonego nie może samodzielnie oceniać organ rentowy, to nie należy to również do kompetencji sądu ubezpieczeń społecznych. Właściwym postępowaniem sądowym, w którym osoba zainteresowana może kwestionować negatywną dla siebie decyzję Komisji, jest postępowanie sądowo-administracyjne (przed wojewódzkim sądem administracyjnym a następnie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym). W rozpoznawanej sprawie nie ustalono, aby odwołujący się występował do Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców z wnioskiem o uznanie jego działalności za twórczą i aby uzyskał pozytywną decyzję tej Komisji, co stanowiłoby podstawę do przyjęcia, że jako twórca mający ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy podlega jedynie dobrowolnie (na swój wniosek), a nie obowiązkowo, ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym – zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy systemowej – a ponieważ wniosku takiego (o objęcie go dobrowolnymi

ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi) nie zgłosił, to nie ma obowiązku uiszczania składek z tytułu podlegania temu ubezpieczeniu. Ponieważ skarżący nie wykazał, aby prowadził działalność twórczą w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym, to w okresie będącym przedmiotem badań i ocen w rozpoznawanej sprawie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, co stwierdził organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że decyzja Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców nie ma charakteru konstytutywnego, a jedynie charakter deklaratoryjny. To, czy ktoś jest twórcą i tworzy dzieła w zakresie, między innymi, architektury krajobrazu, sztuk plastycznych (np. rzeźby) albo sztuki ludowej, będące przedmiotem prawa autorskiego, nie wynika z decyzji jakiegokolwiek organu, lecz z wartości artystycznej stworzonego dzieła i twórczego wkładu twórcy w jego stworzenie. Inaczej mówiąc, o tym, czy określone dzieło ma przymiot utworu w rozumieniu prawa autorskiego, nie może zdecydować jakikolwiek organ (może to natomiast ocenić sąd w sprawie cywilnej dotyczącej ochrony praw autorskich twórcy dzieła). Jednak Komisja do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców nie ocenia charakteru konkretnych dzieł (utworów). Decyzja Komisji jest niezbędna do ustalenia określonego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym. Tylko pozytywna dla osoby zainteresowanej decyzja Komisji pozwala na objęcie twórcy tytułem ubezpieczenia właściwym dla osób prowadzących działalność twórczą, a nie dla osób prowadzących „zwykłą” działalność gospodarczą. Teza skarżącego, że Sąd Apelacyjny błędnie ocenił decyzję Komisji, przyjmując, że ma ona charakter konstytutywny, nie znajduje potwierdzenia w rozważaniach prawnych przedstawionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Nie ma również racji skarżący, kwestionując pogląd Sądu Apelacyjnego, że decyzja Komisji stanowi przesłankę potraktowania określonej działalności jako mającej charakter działalności twórczej w rozumieniu przepisów o podleganiu ubezpieczeniom społecznym (czyli przepisów ustawy systemowej). W rozumieniu tej ustawy konieczną przesłanką (warunkiem) stwierdzenia przez organ rentowy, że tytułem podlegania ubezpieczeniom społecznym twórcy albo artysty jest działalność twórcza lub działalność artystyczna, jest legitymowanie się przez twórcę lub artystę

decyzją Komisji, co nie jest równoznaczne z uznaniem, że decyzja ta ma charakter konstytutywny.

Wbrew sugestiom zawartym w skardze kasacyjnej działalności skarżącego nie można potraktować jako działalności w zakresie wykonywania wolnego zawodu w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 3 ustawy systemowej. Przepis ten odsyła do przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne albo przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 43), użyte w tej ustawie określenie „wolny zawód” oznacza pozarolniczą działalność gospodarczą wykonywaną osobiście przez lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, tłumaczy oraz nauczycieli w zakresie świadczenia usług edukacyjnych polegających na udzielaniu lekcji na godziny, jeśli działalność ta nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu. Działalność wykonywana przez skarżącego (kamieniarstwo, w tym wykonywanie nagrobków i pomników na groby) nie odpowiada przytoczonej definicji wolnego zawodu, która obejmuje jedynie działalność wykonywaną osobiście przez lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, tłumaczy oraz nauczycieli. W literaturze wyróżnia się zespół cech wolnego zawodu, między innymi: osobisty charakter świadczonych usług o charakterze pozamaterialnym w sferze dóbr lub wartości istotnych w życiu społecznym, na przykład w zakresie edukacji, oświaty, nauki, kultury, sztuki, ochrony zdrowia, różnego rodzaju fachowego doradztwa lub zastępstwa, w tym zastępstwa procesowego, kwalifikowane wykształcenie, niezależność zawodową, etos zawodowy, tajemnicę zawodową oraz odpowiedzialność korporacyjną. Takiego

charakteru nie ma działalność polegająca na wykonywaniu nagrobków w ramach prowadzonego zakładu kamieniarskiego.

Przedstawione rozważania prowadzą do wniosku, że skarga kasacyjna nie ma usprawiedliwionych podstaw, a Sąd Apelacyjny dokonał prawidłowej oceny materialnoprawnej ustalonego w sprawie (niespornego) stanu faktycznego. W toku całego postępowania przed organem rentowym, a następnie przed Sądem Okręgowym i Sądem Apelacyjnym, odwołujący się nie przedstawił dowodu (albo chociaż twierdzenia faktycznego jako informacji), że występował do Komisji do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców z wnioskiem o uznanie jego działalności za twórczą. Był to podstawowy argument przemawiający przeciwko uznaniu jego racji.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ § 1 k.p.c. oraz art. 98 § 1 k.p.c. co do kosztów postępowania kasacyjnego.

as